

REVISTA ISRAELITA

Apare la 1 și la 15 ale fie-cărei luni

BCU Cluj / Central University Library Cluj

SUMARUL

Articol de fond : Indigenatele ; Istoria Misiunii mele în România, de Benj. F. Peixotto ; Un Proiect nou.—Corpurile legiuitoare: Adunarea Deputaților ; Senatul.—Cronica internă : Diferite știri și fapte.—Corespondența : Botoșani.—Cronica externă : Austro-Ungaria ; Germania ; Franța ; Italia ; Turcia.—Știința, literatura și bibliografia : Comunitatea din Roman, descrierea istorică ; Comunicările societății Iuliu Barasch.—Variatăți.—Sumarul Revistelor.—Anunțuri.

BUCUREȘTI

Redacțiunea și Administrațiunea :

STRADA MIRCEA-VODA 12.

PRETUL ABONAMENTELOR

Pe an	14 lei	} Pentru toată țara
Pe 6 luni :	7,50	

PENTRU STRAINATATE :

Pe an:	20 franci
Pe 6 luni :	10 franci

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Prețul unui număr : 1 leu

ANUNCIURI : 50 bani linia

REVISTA ISRAELITA

INDIGENATELE

Cele ce se petrec de vre-o câți-va ani în coacein Corpurile noastre legiuitoare în cestiunea indigenatelor, ne lasă mânăși și ne aruncă pe uniî din noi într'un fel de des-nădăjduire de a mai putea dobândi indigenatul un evreu în țara Românească. Colaboratorul nostru d. *Iste* a arătat îndeajuns în numărul trecut al *Revistei* noastre, în ce chip se aplică art. 44 al tratatului din Berlin. E un fel de patimă, un fel de ură în contra elementului semitic, care face pe mandatarii țarei—afară de câte-va excepțiuni,—de a vota în unanimitate respingerea indigenărei unui evreu, ori-cât de antagoniști ar-fi dânșii intru cât privește politica zilei. Mult sbucium, multe neînțelegeri se ivesc în Corpurile noastre legiuitoare între represintanții națiunei române când se votează vre-o lege și se desvoltă vre-o inter-pelare—mai cu seamă când e venită din partea opoziției—; dar ceia ce-i aproprie, îi armoniază, îi alipește într'un mod miraculos pe toți deputații și senatorii noștri, este *respingerea indigenatelor Israelite*. Aicea e punctul culminant către care converg toate dorințele, toate gândurile deputaților noștri, ca ale unui singur om. Ne îndoim dacă deocamdată articolele noastre pot contribui intru ceva spre bine, în această chestiune, dar ținem să relevăm aceasta, ca să se știe ca un fapt istoric de ce simțiminte au fost animate Corpurile legiuitoare față cu Evreii în timpul în care trăim. Ce-i drept, sunt excep-

țiunii, care ridică vocea din când în când în contra sistemului întrebuițat în cestiunea indigenatelor—cum a fost bunăoară cuvântarea d-lui Mihail Cogălniceanu, pe care o publicăm mai la vale—dar aceasta se întâmplă foarte rar, ne putând influența întru nimic. Ei sunt ca un *oazis* în mijlocul unui ocean de nisip!

Dar să venim la fapte recente, petrecute zilele trecute în Corpurile legiuitoare, când s'a respins în aplau se două indigenate Israelite cari au venit la ordinea zilei.

Primul e d. *Ezra Penhas* din Turnu-Măgurele, venit la ordinea zilei în Adunarea Deputaților, în ziua de 26 Ianuarie a.c. Iată raportul după Monit. desb. Ad. Dep. dela 29 Ian. pg. 448:

„Pe lângă Mesagiul regal No. 2,790 din anul 1882, s'a trimis Camerei proiectul de lege prin care se acordă *D-lui Ezra Penhas*, din comuna *Turnu-Măgurele*, împămentenirea cu dispensă de stațiune, în virtutea art. 7, § II, lit. *b* din Constituțiune.

„În ședința comisiunii de la 28 Ianuarie 1885, s'a luat în cercetare titlurile în virtutea cărora se face o asemenea propunere în favoarea d-lui *Esra Penhas*, și s'a găsit:

„Că d-sa este de religie israelită, născut în anul 1846 în orașul *Brăila*;

„Că tatăl d-sale este din numărul celor 72 familii israelite privilegiate și cu drept a cumpăra proprietăți în *Brăila*, și că încă din anul 1842 se vede trecut la No. 49 al listei numele lui *Penhas*.

„Că este proprietar de mai multe imobile în orașul *Brăila*, strada *București*.

„Că este acum stabilit în orașul *Turnu-Măgurele* și că prin două certificate sub-scrise de mai mulți cetățeni, atât din *București* cât și din *Turnu-Măgurele*, se atestă că d. *Esra Penhas* a avut o conduită ireproșabilă.

„Pentru aceste motive, comisiunea d-voastră, în unanimitate, vă roagă să bine-voiți a vota alăturatul proiect de lege presintat de guvern.

Raportor, *T. Nica*.

Și cu toate aceste acte, d. *Penhas* a fost respins cu 62 de bile negre în contra a 8 bile albe.

În ședința camerei de la 7 Februarie vine la ordinea zilei indigenatul d-lui *Victor B. Mendel* din *Brăila*, cu actele următoare pe care le reproducem după Monit. Desb. Ad. Dep. No. 39, pg. 555.

„De către d. ministru al justiției s'a depus pe biuroul Camerei proiectul de lege pentru a se acorda d-lui *Victor B. Mendel* din

oraşul *Brăila*, împământenirea cu dispensă de stagiū, în virtutea art. 7, § II, lit. *b* din Constituţiune.

„Membrii comisiunii de indigenat, întrunindu-se în număr de cinci în ziua de 6 Martie 1885, şi luând în cercetare dosarul au găsit actele următoare :

„Actul tribunalului judeţului *Brăila* constatător că d. Victor B. Mendl este născut în oraşul *Brăila* în anul 1859.

„O dovadă scrisă de câţi-va cetăţeni şi comercianţi din *Brăila* prin care încredinţez că d. Victor B. Mendel este născut în acel oraş, din părinţi stabiliţi în *Brăila* de 36 ani, şi că nici-o-dată nu s'a bucurat de veri-o protecţiune străină.

„Certificatul ministerului de resbel, constatător că d. Victor B. Mendel s'a înrolat ca voluntar în armată la anul 1880 şi că astăzi se găseşte în rezervă unde va sta până în anul 1888, rămând ca în urmă să fie trecut în miliţie.

„Un certificat scris de 76 proprietari şi comercianţi din oraşul *Brăila*, prin care atestez că d. Victor B. Mendel n'a fost nici-o-dată supus străin; că a servit în armată împreună cu fiu, fraţii şi rudele lor; că face un mare comerţ de grâne, având în serviciul său mai mulţi români; că în toate ocaziunile naţionale a luat parte ca cel d'antăiu cetăţean român la toate actele naţionale, şi că astfel merită a i se acorda naturalisarea.

„Un alt certificat cu data de 23 Februarie 1885, scris de 63 persoane; dragomani, muncitori, căruţaşi, hamali, lopătari şi chirigii, români şi alegători din oraşul *Brăila*, prin care declar că de când d. Victor B. Mendel a început comerţul de grâne şi până în prezent tot-d'a-una dânsul au lucrat la d-sa, câştigând hrana lor şi a familiilor, şi că d-sa s'a purtat şi se poartă ca un adevărat român şi onest comerciant.

„Patru brevete pentru medalie de bronz, de argint, şi de aur, ce s'au decernat de către ministerul agriculturii, industriei şi comerţului, pentru cei mai buni armăsari, epe şi mânzi ai d-ului Victor B. Mendel, cari s'au premiaţi la concursul local de agricultură şi industrie din anii 1882 şi 1883.

„Un act din partea comitetului societăţii equestre şi de încurajare la ameliorarea rasei cailor şi vitelor cornute din judeţul *Brăila*, prin care se mulţumeşte d-ului Victor B. Mendel, vice preşedinte al acelei societăţi, pentru iniţiativa ce a luat la fondarea acelei societăţi, şi pentru zelul ce pune atât material cât şi intelectual, contribuind mult la progresul ei.

„În faţa acestor acte, membrii prezenţi au admis în unanimitate cererea d-ului Victor B. Mendel, şi prin sub-semnatul ve roagă să bine-voiţi a vota următorul *proiect de lege* :

„În virtutea art. 7, § II, lit. *b* din Constituţiune, se acordă d-ului Victor B. Mendel, din oraşul *Brăila*, judeţul *Brăila*, împământenirea cu dispensă de stagiū“.

Raportor. *C. P. Filitis.*

Și acest indigenat după ce în această ședință scrutinul se declară fără rezultat neîntrunind majoritatea cerută de regulament, este *respins* în ședința de la 9 Februarie.

Iată cum se urmează cu indigenatele Israelite!

*

Dar când e vorba de un evreu *botezat*, lucrurile se schimbă cu totul alt-fel. Nu-i vorbă, se găsește câte un Butculescu care să vorbească în contra *originei* lui evrești, dar nu-l ascultă nimeni. Aci deputații «nu-l mai recunosc» și i-se spune că «inima sa *umanitară* îl trădează *de astă dată!*» Se găsesc alții și *mai umanitari* cari spun că bietul om «e însurat cu o româncă», «are copii români». și câte și mai câte. Și în modul acesta s'a votat la 7 Februarie de Cameră, indigenatul căpitanului Renescu, botezat la 1876, cu 88 de bile albe; tot așa s'a votat în ședința Camerei de la 14 Februarie indigenatul d-lui Constantin Cruceanu din Iași, botezat în Noembrie 1882 cu 56 de bile albe în contra a 8 negre, căci de! sunt botezați în religiuena ortodoxă.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

*

Dar cu străinii de rit creștin! Aici se fac minuni, nu glumă. Apoi să vezi câte bile albe sunt pentru votarea indigenatului! Abia se mai aude de câte o bilă sau două negre, cari rămân de batjocură și de rusine! Și se votează Doamne câte 10—15 indigenate, fără nici o discuție, și trec așa de iute ca cu drumu de fer!

Voiți probe? Avem cu duiumu! Să relevăm numai câte-va din belșugul indigenatelor votate:

În ședința Adunării Deputaților de la 7 Februarie se votează indigenatul d-lui Anton Cuglievan venit din Austria în România la 1863, e «însurat cu o româncă;» Anton Cratochvil, venit în țară tot la 1863, s'a lepădat de supușia austriacă la 1876; Iulius Wittstock care a «emigrat de la protecția austro-ungară după cum se constată dintr'un act din 1886; N. Pop venit în țară la 1865 și a renunțat la protecția austriacă.

În ședința Camerei de la 14 Februarie se votează indigenatul unui d. N. Ghermănescu, pentru că—spune raportul — a venit în țară la 1869 și «este proprietar de imobile.»

Și câți și mai câți am putea să cităm aci! Sunt atât de mulți că nu știm pe cine să menționăm mai întâi. Și motive—halal! Unul a venit în țară de câți-va ani, altul «s'a lepădat de protecția străină», altul—bietu om—are imobile în țară—și altul «e căsătorit cu o româncă.»

Acestea sunt motivele cele *puternice* pentru cari capătă indigenatul!

Un domn Grigorescu din Târgoviște—român—a trecut pentru a scăpa de armată la protecția elenă, și acuma când nu mai are de ce să se teamă — căci a trecut o sumă de ani la mijloc și a mai îmbătrânit de atunci—cere din nou recunoașterea de cetățean român, ceia-ce i-se acordă, după câte-va discuții.

Înainte de a termina relevăm una boacănă de tot:

În ședința Senatului de la 19 Februarie a. c., se votează indigenatul unui d. Romulus Zerman din Brăila pentru motivul că între alte acte arată că «a renunțat la protecția italiană la 31 Ianuarie 1887.»

Textual! Orî-cine se poate convinge citind *Monitorul* debaterilor Senatului No. 41 de la 20 Februarie pag. 373.

Așa că merge strună!

Ego.

ISTORIA MISIUNEI MELE ÎN ROMÂNIA ¹⁾

DE

BENJAMIN F. PEXOTTO

Capitolul V.

După o scurtă descriere a „orașului împărătesc“ Viena, autorul urmează:

De la Legațiunea Americană mă dusei la d. *Iosef Cavalcr de Wertheimer*, Nestorul marilor luptători pentru drepturile Israeliților. Cum să vorbesc de primirea mea de către acest ilustru filantrop și simpatica soție? Din primul moment mă simți „acasă“ la autorul scrierei: „Ovreii în Austria“.

Septuagenar, el părea tânăr și plin de mișcare. „Ai întreprins o sarcină uriașă“, zise el, „înconjurat de pedici și greutate, de cari abia aū o idee coreligionarii noștri Americani cari s'aū încurajat

V. „Revista Israelită“, Anul I. pg. 517 și 679.

la această lucrare. Las la o parte așteptările lor, său cel puțin le privesc ca dictate mai mult de inimele de cât de capul lor. Cât despre d-ta, tânărul meu amic, te prețuesc cu atât mai mult, că ai îndrăznit să întreprinzi una cu aceasta, că, cu toate cele ce ai auzit la Londra și Berlin, nu te temi de hidra care ți se ridică înaintea ochilor, cu toate cruzimile, trădările și amăgirile din toate părțile, căci vei afla pe mulți dintre ai noștri tot așa de greu de mănuit ca cei cari sunt fățiș dușmanii noștri neîmpăcați.“ La răspunsul meu că nu mă tem, el adause îndată: „Nu crede că ași vrea să te descurgiez; tot sufletul meu e cu d-ta. Nu pot spune toată gândirea mea, și de oare-ce ești hotărât, comptează pe mine cu toată încrederea, căci te voi ajuta din toate puterile mele.“

Asemenea vorbe de la un așa ilustru izvor, 'mă ridicară sufletul-măi presus de orî-ce frică.

A doua-zi amicul meu mă puse în relațiune cu „marile lumini“ ale Comunității Israelite, Ionas de Königswarter, Cavaler de Goldschmidt, Solomon Bradeis, Leopold Kompert, Ignatz Kuranda, Adolphe Jellinek și, din întâmplare, cu Berthold Auerbach.

Acesta se afla tocmai în Viena. Cavalerul de Wertheimer mă introduse la renumitul autor. Ne făcurăm iute buni prieteni și el 'mă propuse îndată să'mi dea o scrisoare către Principesa Elisabeta. Eu îi cerui una către Principele Carol, însă el răspunse; „Nu, pentru motive politice, cred că este mai bine a scrie Principesei. Ultima mea epistolă către tatăl Prințului, publicată în ziarele germane și reproducă de dușmanii domnitorului Carol la București 'i a pricinuit necazuri și dacă ți-ași da o scrisoare către el, ea nu ți-ar sluji mult în momentul de față. O scrisoare către soția sa, care este amabilitatea personificată, va îndeplini acelaș scop fără a deștepta critică saū supărare“.

El 'mă dede această scrisoare care 'mă sluji foarte mult, de și Principesa 'mă zise mai târziu că crede cum că distinsul autor a fost imprudent adresând o scrisoare deschisă către tatăl Prințului. În fapt existase o mare intimitate între Prințul Anton de Hohenzollern-Sigmaringen și Auerbach care, cred, fusese odată guvernor în familia sa, și aceasta făcu pe acesta din urmă, puțin înaintea întâlnirii noastre, să'i scrie o scrisoare protestând cu tăria contra prigonirii Israelitilor Români, și invocând mijlocirea lui pe lângă fiu-seu în favoarea lor.

Printrânsul făcui cunoștiință cu *Adolphe Jellinek* cu care legaî o amicitîă care a crescut mereu și nu va înceta de cât cu viață.

Pe atunci eminentul predicator avea puțini rivali pe amvon. El încânta și captiva pe auzitori prin muzica glasului său și puterea argumentațiunii sale.

Dacă în templu era numai energiă și zel, Dr. Jellinek era numai bunătate, afabilitate și *bonhomie* acasă. Aci învățați a 'l cunoaște, și a'l cunoaște este a 'l iubi.

Intr'o altă zi mersei la *baronul de Rothschild*, și fui primit de nobilul și mărinimosul *Moritz de Goldschmidt*, șeful casei marelui bancher. Fiind anunțat, un servitor mă introduce la el. El era la dejun și scuzându-se oare-cum îmi zise: „Scopul e prețios. Știu că mă vei erta, voi Americanii sunteți atât de practici, și apoi știți că putem vorbi pe când mănânc, sau nu ai vrea să guști ceva? Nu? Ei bine, spune-mi dar cum te pot sluji“. „Dorese să ved pe Baronul Rothschild“, fu răspunsul meu. „Am scrisori către el din Francfort.“

„Dă-mi-le mie, le voi preda eu, și va fi tot una“. „Nu“, insistai eu, „dorese să le predau în persoană“. „Dar Baronul rare-oră primește, afară de—prinți și lorzi“—adaogă el surâzând.—„Sunt tot așa de bun ca aceștia“, fu răspunsul meu, „și am venit 6000 mile și mai mult ca să ajut pe frații noștri din Orient“. — „O da, cunosc misiunea d-tale, am citit despre ea și amicul meu *Wertheimer* mi-a spus toate despre d-nsa. Ea este frumoasă și sunt din inimă cu d-ta, dar te încredințez că n'ai nevoie de Baronul în persoană.“—Nu știam atunci, ceea ce am aflat mai târziu, că vorba d-lui *Goldschmidt* era a tot puternică pe lângă Baronul, și urmai în stăruința mea. „Prea bine“, zise el, înghițând restul dejunului și cuprinsul paharului seu cu vin, „mă duc să ved ce pot face pentru d-ta. Trece în odaia de alături și așteaptă puțin“.

Câte-va minute trecuseră numai de la intrarea mea în sala de alături—o sală de primire demnă de un Prinț,—și d. *Goldschmidt* se întoarse, însoțit de un domn care înaintă drept spre mine, zicându-mi: „Ați dorit să vedeți pe Baronul Rothschild, iată-mă“.

O figură frumoasă, înaltă, cu trăsuri indicând mare tăria și decisiune sta în fața mea. Surprins la început de venirea și cuvântarea sa abruptă, mă stăpâni în să iute,—căci recunoscui valoarea prețioaselor momente,—și expusei pe scurt dar hotărât scopul sitei mele, predând în acelaș timp scrisorile mele. El le luă și le citi repede. «De, zise el, „vă voi da bucuros scrisori de introducere către corespondenții noștri din București și Iași. Le vei avea mâine la otelul d-tale.“

Îți urez tot succesul în marea dar anevoioasa d-tale întreprindere. A-

preciez însemnătatea ei, ași dori să o cred ușoară, dar cunosc prea bine starea lucrurilor, și am mari temeri. Toate acestea, aflu, că nu vă speria. Mergi dar, și mai târziu ve vom putea servi poate în alt mod". El îmi strânse mâna și plecâ tot așa de repede cum intrase.

Baronul își ținu cuvântul. A doua zi priimi scrisorile pentru România, și o scrisoare personală dorindu'mi drum bun.

O altă persoană notabilă, a căreia cunoștiință o făcui și care îmi dete asemenea scrisori, era Baronul *James de Königswarter*, capul Comunității Israelite din Viena, un bărbat de mult caracter, și cu vederi ortodoxe. El simpatiză cu nenorocirile fraților noștri din România și îmi făgădui a face efortări pe lângă *Contele Beust* spre a ajuta misiunea mea.

Ca și Baronul Rothschild el opina că trebuia întărită poziția Prințului pe care o recunoștea a fi plină de dificultăți.

Mai văzui apoi pe *Leopold Kompert*, eminentul nuvelist, scriitorul încântătoarelor istorii din Ghetto, și pe eminentul publicist Dr. *Ignatz Kuranda*, pe poetul Ludovic *August Frankl* și consulul general Britanic *Brandeis Weikersheim*. În acești nobili coreligionari găsi simpatii numeroase. Ora plecării mele sosise. Cea din urmă seară în Viena, înainte de a 'mi întoarce fața spre răsărit, o petrecui la amicii mei, soții Wertheimer și nici o dată nu voi uita cordialitatea cu care 'și luară ziua bună de la mine.

Dimineța plecării mele din orașul imperial apăru neguroasă și tristă, pământul era îmbrăcat într'o mantia de zăpadă proaspătă, vântul sufla pe când mă duceam la gară și când 'mi luaî locul în vagon simții un frig pătrunzător. „Trenul pleacă spre Pesta“, strigă conductorul. Fluierul său ascuțit resună, locomotiva scoase un șuerat lung, și câte-va momente mai târziu eram plecați înaintând spre țărmurile principatelor Dunărene.

Trad : Dr. Adolf Stern.

UN PROIECT NOU

Citim în „*Râmnicu-Sărat*“ No. 44, din 7 Decembre 1886, următorul articol, pe care lipsa de spațiu ne-a făcut a nu'l putea publica până acum :

„Un nou proiect pare a fi în ajun de a deveni lege. Acest proiect ce poartă titlul de : *proect de lege pentru perceperea veniturilor comunale*, are de scop a obliga comunele în genere a se

servi pe viitor, de agenți numiți de consiliile comunale, pentru strângerea impozitelor indirecte și a opri cu desăvârșire sistemul *intreprinderii private*, practicat până azi. Cu alte cuvinte veniturile comunale indirecte ca axisele și diferite alte taxe, să fie urmărite și împlinite de agenți fiscali speciali, și comunele să nu mai fie în drept a le arenda după cum s'a făcut până acum.

„Nu știm cari să fi fost cauzele ce au determinat pe guvern a veni cu acest proiect, dar din espunerea de motive ce l'însoțește, mărturisim că nu am văzut nici un argument serios în favoarea lui și că singura considerațiune logică nu se poate găsi de cât în sistemul general practicat de actualul regim, ce nu urmărește de cât o singură țintă, aceea de a face legi de *guvernământ*, cu ajutorul cărora să se poată menține și perpetua la putere.

„In adevăr, în expunerea de motive nu găsim de cât două argumente, și cari sunt: a) că impozitele trebuie să se întoarcă integral asupra contribuabilor și că cu sistemul arendăreii parte din ele rămân în punga antreprenorului și b) că se restoarnă cu totul principiile (!) prin faptul că *mulți din antreprenorii sunt străini* (citiți: Evreii) și fără drepturi politice, îndeplinesc totuși în mod indirect funcțiuni publice prin aceea că percep venituri,—lucru ce nu poate face de cât puterea și agenții sei.

„La primul punct, că parte din contribuțiunii rămân în punga antreprenorului, putem răspunde că aserțiunea este inexactă, de oare-ce, pentru a fi ast-fel, ar trebui să presupunem că toți antreprenorii și în tot-d'a-una au câștigat. Realitatea însă este cu totul alt fel, așa că dacă unii antreprenorii au câștigat s'au compensat. Ceva mai mult, avantajele ce au comunele de a putea conta de o sumă fixă la epoce determinate și a nu fi supuse fluctuațiunilor, avantajii ce nu se poate obține de cât cu sistemul arendării, este un argument atât de puternic ca el singur ar fi trebuit să oprească pe guvern de a veni cu o asemenea lege.

„Cât despre motivul al doilea, că se restoarnă principiile prin faptul că pe ici pe colea antreprenorii sunt străini, *el ni se pare a fi mai mult un argument de ocaziune și de efect.*

„L'am putea lua în serios când străinii ar fi numai aci, dar când ei sunt tolerați, *a experimenta sistemul îndepărtării lor, pe spinarea Comunelor ni se pare mai mult de cât absurd.*

„Dar dacă argumentele invocate nu sunt serioase să vedem avem cel puțin perspectiva unor avantaje oare-cari, introducându-se această reformă? La această respundem nu, și iată de ce:

„Mai întei aceste venituri comunale — așa numite indirecte — sunt supuse la tot felul de variațiuni și adesea scăderea lor e atât de mare că nici nu se poate prevedea. In asemenea cas ce s'ar face oare Comuna ce nu mai are alte resurse, adică când împlinirile nu ar corespunde cu previsionsile bugetare? De sigur se va recurge vrînd ne vrînd la imposite de ocaziune, căci comuna nu poate emite rente cu care se acoperă ori când ori e gol.

„Al doilea, pune capăt înlesnirilor de plată ce un antreprenor poate face comercianților, cari aduc cantități însemnate de mărfuri, dându-le ast-fel o lovitură directă și făcându-le aceste imposite și mai nesuferite.

„Al treilea restrâng totul în mâinele autorităților închizînd drumul către ori-ce carieră independentă și obligă, pe ori-cine ar voi, să ia o slujbă ori cât de mică, să se închine la cei puternici și să le făgăduiască a fi agentul lor electoral. Intreprinderi de acestea în mâinele particularilor, tot mai constitua un refugiu pentru cei ce nu voia a tranșa cu conștiința lor.

„In cele din urmă o armă electorală puternică în mâinele administrațiunei pentru a favorisa sau persecuta pe alegători și a da ast-fel răsplată celor ce se supun, sau pedeapsă celor ce amenințați s'au arătat totuși îndărătnici.

„Va avea însă această lege, după cum am arătat mai sus partea sa practică și folositoare guvernului, căci 'i va pune la îndămină încă un mijloc lesnicios de a falsifica conștiințele și asigura majoritatea.

„Atât tot și nimic alt.“

CORPURILE LEGIUITOARE

ADUNAREA DEPUTAȚILOR

In ședința Adunării Deputaților de la 7 Februarie a. c. s'a adus la ordinea zilei raportul comisiunei de indigenat pentru un d. căpitan *Rencscu*, „născut din părinți Israeliti în urbea Galați“ și în urmă, botezat în religiunea ortodocsă în anul 1876, căsătorit cu o româncă și avînd copii români.

D. C. *Batculescu* a început atunci să spue că „țara este destul de năpădită de jidani, și cu nici un preț nu va vota indigenatul unui ovrei, sub nici un pretext.“ Și cu această ocazie începu să vorbească de numărul *colosal* al ovreilor din țară, fă-

când un paralelism între negustorimea israelită și cea română. Cităm însuși cuvintele d-lui Butculescu, după „Monitorul debaterilor Adunării Deputaților No. 30 de la 10 Febr. pg. 548 în această privință :

„Jidaniū aū răpit totul din mâna românilor.

„Citiți situațiunea lor în inima orașelor noastre și veți vedea atunci, dacă mai veți avea gusturi jidănești.

„In Dorohoiū abia sunt 6 negustori români și 1.600 jidani. (Sgomot). In Fălticeni sunt 14.000 locuitori și abia 600 români; în Botoșani sunt... (sgomot mare, intreruperi). Prin urmare, D-lor, nu mă veți convinge că dacă cutare e căpitan în armată, trebuie numai de cât să 'i votez indigenatul ca să'l bag în cetățenia română. S'a făcut o listă și am rugat să se imprime și d-voastră ați zis că nu e nevoie, de oare-ce s'a făcut o listă, după care trebuie să urmăim votarea indigenatelor.

„Ați văzut că am tăcut și am votat în zilele trecute dupe această listă.

„D. Președinte : S'a dat un vot.

•D. D. Butculescu : Sunt români cari aū făcut mari servicii țerei, cu aspirațiunii românești, pe aceștia să'i votăm întâiū. Credeam că este o lozincă dată prin *Voința Națională*, jurnalul guvernului, *contra jidanilor, astă-vară cu ocaziunea Congresului anti-semitic, la care am luat cu încredere și eu parte...* Am fost însă naiv ; și declar că nu mă mai va prinde ; căci astă-zī vād guvernul cerând sub cuvânt că are să fie resbel, să votăm pe jidani. (Sgomot mare)

•Străbunii noștri, precum și noi, n'am avut nevoie pentru păstrarea acestei țeri de jidani, nici într'un timp, nici în acela al lui Stefan-cel-Mare, nici în acela al lui Mihaī Bravul și nici azi. (Ilaritate, sgomot, aplause).....

„Sunt bărbați ca d. N. Popp și alții, cari de mulți ani așteap'ă, votul nostru, și aceștia aū purtat uniforma militărească, iar azi poartă *uniforma industrială* ; pe aceștia trebuie să'i votăm ; căci se află trecuți în listă la rînd.....

D. Președinte : Camera a dat un vot în privința aceasta ; eu nu voiū să fac dialoguri cu d-voastră.

D. D. Butculescu : Camera n'a dat nici un vot ; căci nu iați făcut această cerere. Nu voiți să faceți dialoguri cu mine ? Dar n'am nevoie de dialogurile d-voastră. Ce vād cer este să respectați regulamentul Camerei și dreptul meu de deputat. Nu mă pot supura la buna d-voastră voință, d. Președinte... (Ilaritate).

D. Președinte : *In starea în care sunteți nu pot face dialoguri cu d-voastră.....*“

După ce d. N. Ionescu vorbește pentru votarea indigenatului, combătând pe d. Butculescu, pe care „nu-l mai recunoaște“ și a căruia „inima umanitară (!) l'a trădat de astă dată“—după cum s'a exprimat bătrénul deputat; luă cuvântul d. Mihail Kogălniceanu care arată cât de greșită e sistema întrebuintată de vre-o câți-va ani încoace în Corpurile noastre legiuitoare în chestiunea indigenatelor.

Dăm aci în întregul său discursul d-lui Kogălniceanu:

D. M. Kogălniceanu. D-nii mei, eu n'am obiceiul să intervin în chestiuni de indigenat și de multe ori chiar nici nu vin Sâmbăta; astă-zî am venit ca să sprijin petițiunea unor române din satul Oravița; dar aflându-mă aci, trebuie să ascult și să iau în serioasă considerațiune cele ce se zic în această Cameră.

„D-ilor, vă mărturisesc că în ori-ce parte votez, la vârsta mea nu mă pasionez ușor, sunt gelos de un Parlament în care figurez de la 1857, de când s'a înființat regimul parlamentar și până astăzi, sunt gelos că Parlamentul nostru să fie tot-d'a-una menținut la înălțimea care se cuvine țerei mele. Am văzut pe onor. D. Butculescu, un amic al meu politic, să m'ierțe a 'i-o spune, 'l-am răzuit uitându-și calitatea de deputat și făcându-se președintele său membru influent al comitetului anti-semitic. D-sa are multă dreptate ca și fie-care din noi, a se preocupa de situațiunea în care se află țara în fața unei populațiuni de 400.000 de oameni cari sunt străini în țara noastră prin religiunea și prin moravurile lor, și mai măi ales prin moravurile lor. Aceasta este o chestiune care merită serioasa luare aminte și a Parlamentului cum și a guvernului; și este de regretat cum că până acum nu ne-am desbrăcat de ori-ce pasiune ca să privim cu sânge rece această chestiune, și să vedem ce trebuie să facem cu acea populațiune străină din mijlocul nostru.

„D-nii mei, ați auzit pe onor. d. Butculescu ținând limbagiul pe care antisemiștii 'l au ținut în parlamentul Ungariei și în alte parlamente; și cu ce ocaziune ține d-sa acest limbagiū? Cu ocaziunea unui om ale cărui merite vi le-a arătat onor. d. N. Ionescu. Când s'a dus la Grivița, când s'a trāmis în contra dușmanului împreună cu cei-l'alți și a căzut rănit, anti-semitiștii n'au fost acolo să analizeze sângele să vadă dacă este sânge jidovesc. (Aplause).

„D-ilor, eu nici o-dată nu voi voi, precum am dovedit ca ministru, să luăm acea națiune, căci din nenorocire este o națiune, și să o împămēntenim de odată; să aducem, cum zicea d. Butculescu, calul lui Uliise în cetatea Troiei; dar când d-sa vine și zice: Nu votez, nu voiesc ca această Cameră să voteze o sumă de jidanī, să 'mi

permiteți să spun că 'mi pare rău, pentru că se poate să mai vină un pericol de acele cari au mai venit peste această țară. Eu m'am mai aflat odată în asemenea pericol; am chemat luarea aminte și n'am fost ascultat; a venit Congresul de la Berlin și ați văzut ce s'a făcut. Ei bine, nu aș voi cât voiu trăi, să mai ved asemenea lucru.

„Înainte de a merge la Berlin cu onor. d. Brătianu, noi am conjurat pe d-nii deputați și pe d-nii senatori, cari se adunaseră în sala Consiliului de miniștri, zicându-le: D-lor, bine-voiți a face ceva măcar pentru acei Evrei cari 'și au vërsat sângele pentru apërarea țerei; faceți ceva pentru dënșii, căci alt-fel vor face străinii.

„Eram încunostiințat printr'un reprezentant al unei mari puteri, care într'o convorbire ce a avut cu ministrul de externe 'i-a zis: Nu faceți excese, căci nu este bine.

„Și într'adevër, un Evreu care pe câmpul de rezbel 'și-a vërsat sângele și care a căpătat acolo „Steaua României“, mergënd la tribunalul de Bacău ca să ia parte la o licitațiune, a fost refuzat sub nume de jidan.

„Acest lucru s'a știut de toți.

„Am spus d-lui ministru de externe și guvernului, că cestiunea jidovească are să vină înaintea congresului din Berlin și că nu voi putea face alt-fel de cât a aplica decisiunile lui.

„Și când am zis: vă conjur, faceți ceva, din inițiativa d-voastră, s'au găsit deputați cari mi-au răspuns: ia lasă, d-le ministru; dar socotiți că congresul din Berlin are să se ocupe de această cestiune?

„Ei bine, vă afirm că dacă a fost o cestiune care a preocupat foarte mult Congresul din Berlin, a fost cestiunea jidovească, și dovedă de aceasta este că figurează multe linii în protocoalele aceluï Congres în privința cestiunei Evreilor, atât pentru România cât și pentru Serbia, Bulgaria și Muntenegru.

„Avem datorie neapărat să ținem seamă de interesele noastre și să le apărăm; dar când se zice în Parlamentul țerei că nici măcar dintre acei Evrei cari au trecut prin acele împrejurări grele, cari au luat parte în rezbel să nu primim la împămëntenire, pentru cuvântul că sunt fiii lui Moise, atunci sunt dator să protestez, și conjur pe d. Butculescu să se gândească bine că excesul de zel în materie de dreptate, este un rău iar nu un bine (Aplause). Vărice Evreu va veni aci, 'l voiți primi fără privire la sângele lui, dacă voiți găsi că s'a ilustrat în țara mea, cu merite, fie prin sabiă, fie

prin știință, fie prin muncă; voiă vota pentru el, precum am declarat încă de la 1874, fiind-că votul meu va fi dat în toată conștiința. (Aplause prelungite).“

În cele din urmă indigenatul a fost primit cu 88 de bile albe, căci era botezat,—altmintrelea nici vorbă că ar fi fost respins,—și fiindcă e „căsătorit cu o româncă și are copii născuți și botezați în religia creștină“, singurul motiv pentru care avea drept la împământarea, după cum arată d. N. Voinov.

* * *
S E N A T U L

În ședința Senatului de la 5 Februarie d. *Dr. Frumușcanu* își desvoltă interpelarea sa privitoare la descreșterea și degenerarea populațiunii din țară. După ce interpelatorul arată că cauzele principale sunt *mizeria*, și flagelele ce bântue țara, cum *paludismul*, *sifilisul*, *pelagra*, etc. adaugă și următoarele cuvinte, pe cari le reproducem fără nici un comentariu, după *Mon. Desb. Senatului No. 35* de la 10 Febr. pg. 305 :

„Dar pericolul cel mai mare care ne preocupă pe noi, nu este numai această; este un fapt constatat că toate populațiunile streine care ne înconjoară să înmulțesc în mod proporțional mai mult de cât noi, și faptul acesta ne prezice pierderea noastră cu timpul; căci în legea progresului nu este nimic staționar, și cine stă în loc merge înapoi fără voia sa, căci progresul vrea să zică energia intensivă a tuturor ramurilor activității omenești. Prin urmare nu trebuie să se mire nimeni că dacă populațiunea noastră se înmulțește proporțional mai puțin de cât alte populațiuni, o să ajungă un timp unde populațiunea streină care se înmulțește mai repede de cât noi, o să ajungă un timp, zic, în care ne vor copleși, anihila, ne vor sufoca prin forța nemerică, ne vor distruge ca element etnic; și avem exemplul Tracilor și altor popoare din antichitate. Aceasta este un motiv serios de îngrijire.....

D. Ministru de justiție *E. Stătescu* răspunzând interpelatorului spuse între altele că d. *Dr. Frumușcanu* n'a vrut să dea secretul „să arate remediul.“

„Cu cât a fost de fecund în unele fapte, în date, în citațiuni, pentru a stabili existența răului și a l' arăta în toată intensitatea lui, pe atâtă când a fost vorba de remediul, când ne așteptam să ne arate un leac, n'am văzut nimic, nu ne a recomandat nici o măsură de luat, ne-a lăsat tot în întuneric și a fost foarte sobru, și foarte avar de știința D-sale! Se vede că știința aceasta o păstrează cu

multă scumpătate pentru D-sa său pentru guvernul predilecțiilor sale...”

După această acordându-se cuvântul d-lui Dim. Gr. Ghica, acesta vorbind de sătenii noștrii adaugă cuvintele următoare :

Domnilor, săteanul nostru este din firea cam risipitor și mulți din ei, din nenorocire sunt aplicați la beție, însă săteanul n'are tot-d'a-una bani în pungă ca să se îmbete ; el merge și bea pe datorie și ast-fel nu-și ruinează numai sănătatea, dar și averea ; fiind-că cârciumarul acela, fie ovreiū, fie grec, în loc de trei oca scrie trei zeci. Ia să numai aibă acel cârciumar dreptul să urmărească după un timp oare-care pe săteni pentru datoriile ce le ar contracta la cârciumă, credeți D-voastră că nu s'ar aduce cu aceasta un leac ? (Aplause) Negreșit, luându-se în această privință și alte dispozițiuni pe cari comițiul agricol de Ilfov le-a semnalat...

„Mai vedeți un lucru. D-lor, când un om care are acest viciū, se vede în curs de 2-3 luni de zile în imposibilitate de a se îmbăta, fiind-că numai îi face nimeni credit, știți că perde năravul acesta ? Pe când dacă are credit, în toate zilele se îmbată, și ceea ce este și mai dureros, de un timp încoace de când se amestecă ovreiū în acest comerțiū, este că se vițiază alcoolurile cu amestecături cari să dea mai multă atracțiune băuturii ! Astă-zī vedeți un lucru care nu se vedea în trecut, și femeile merg și beau !... În trecut când era un tată de familie vițios și mergea la cârciumă, cel puțin se găsea femeia care 'l lua de acolo și-l ducea acasă. Astă-zī se duce și ea, și lasă pe bietii copii în voia întâmplărei“.....

*

În ședința de la 7 Februarie s'a votat în Senat legea pentru constatarea, perceperea și urmărirea veniturilor Comunale, prin care s'a stabilit că toate veniturile Comunelor să se perceapă numai prin implinitori numiți de a dreptul de consiliul comunal ; perceptorii și agenții fiscului pot fi însărcinați cu strângerea taxelor.

*

În ședința de la 19 Februarie d. președinte al consiliului I. C. Brătianu cu ocaziunea votărei indigenatului unui farmacist—creștin nu e vorbă—roști următoarele cuvinte :

D. președinte al consiliului, I. C. Brătianu : D-lor, cestiunea împământenirii firește, ne a ocupat foarte mult, fiind-că ne-am aflat în niște condițiuni în timpul trecut, așa în cât ne-a făcut foarte geloși de numele de român.

O națiune, D-lor, care numai de curând a avut o catastrofă mare națională, s'a ocupat de atunci cu cestiunea indigenărei, care astă-zī

este în discuțiunea Senatului francez. Vă rog dar, să luați discuțiunile ce s'aun urmat în Senatul frances, unde sunt ilustrațiunii nu numai ale Franciei, dar ilustrațiunii ale omenirei, și aveți să vedeți că dacă este un inconvenient de a fi prea largi în dare de indigene, este un neajuns iarăși de a merge prea departe în sensul contrariu. Francezii, au constatat neajunsul ce rezultă într'un cas dat când streinul care șade de mai mulți în țară și are legături, este lăsat tot strein.

Vă rog dar ca să citiți acele ce s'aun petrecut și vorbit acolo-pentru ca să puteți lua informațiunii și în discuțiunile noastre să fim mai luminați."

CRONICA INTERNĂ

Adunarea generală a Societăței „Ghemilath Hasadim“. La 8 Februarie a. c. seara, a avut loc în casele d-lui Aron Goldenberg adunarea generală a trei zecea anumitei Societăți de bine-facere. După reelegerea Comitetului diriginte a început banchetul, care a fost vizitat de vr'o 60 de membri. După informațiile noastre în acea seară au fost primiți 10 membrii noi. Această participare a atâtor membri la întrunire ne dovedește, spre bucuria noastră, că societatea *Ghemilath Hasadim* n'a slăbit, ci din contra progresează și continuă activitatea sa binecuvântată, ajutând pe cei sermani, fără deosebire de religiune, cu împrumuturi fără dobândă. Banchetul la care a luat parte ca oaspet și d. *S. D. Tauber*, rabinul din Iași, a fost foarte animat și a putut contribui la întărirea societăței.

* * *

Proces de presă. După cum am publicat în No. 23 al „*Revistei Israelite*“ de la 1 Ianuarie c. 1) știrea „Democratului“ din Ploești-cum că s'ar fi închis dosarul privitor la procesul de presă al d. căpitan Moroiu în contra d-lui Dr. M. Beck, ca redactor al *Revistei*, nu era esactă; procesul s'a amânat pe sesiunea viitoare.

Aflăm că d. Dr. M. Beck a priimit deja citație ca să se înfățișeze înaintea Curții cu jurați din Prahova, unde procesul se va judeca-din nou la 6 Martie a. c.

* * *

Concursuri. La 15 Martie 1ă87 se va ține concursul pentru pos-

1) Annl I pag 721

tul de medic secundar al institutului Maternitatea. Intre alte condițiuni se cere candidatului: *A fi român sau naturalizat* (Mon. of. 5 Febr. pg. 6373).

Intre condițiunile de admisibilitate în *Școalele de fi de militari* din Iași și Craiova pentru anul 1887—88 se cere între altele a fi *din părinți români sau naturalizați români*. (Mon. of. 12 Febr. pg. 6524).

* * *

Din Turnu-Severin am primit nu de mult un bilanț tipărit în limba germană în care se arată că veniturile și cheltuelile școlii-Israelito-germane din acel oraș pe anul trecut 1886, a fost de l. n. 7575, b. 35.

Comitetul școlii se compune din {domnii: Philipp Kohm, Marcus Spiegel, Louis Menzel, Wilhelm Morvay, Carl Littmann și Samuel Pollak.

* * *

Dentista Ernestina Zuhr din *Iași*. „Liberalul“ publică un certificat din partea mai multor medici de valoare prin care certifică că „tot-dea-una *aș putut constata* cu plăcere că de câte-ori pe baza recomandațiunilor d-lor, d-ra Zuhr a fost consultată de elita societății Iașane, a dat probe că este la *înălțimea misiunii de dentistă* precum și onor. ei clientela a fost în toată privința pe deplin mulțumită.“

Certificatul, din care am extras cuvintele de mai sus, poartă data de Ianuarie 1887 și e sub-semnată de: Dr. I. Ciure, decanul facultății de medicină, dr. Otremba, dr. Russ (junior), dr. Socor, dr. Rosenthal, dr. Negură, dr. Russ (senior), dr. Juliano, dr. Lippe, dr. Peride, dr. Negel, dr. Philipescu, medic șef al orașului Iași, dr. Rizu, profesor la facultatea de medicină, dr. Taussig, dr. Bejan și dr. Herzenberg.

* * *

Emigrarea Evreilor a reînceput cu apropierea primă-verei. Din mai multe localități au început a emigra câte unu-doi. Din *Iași* au început să plece câte-unii încă din Ianuarie. Așa 'și-a anunțat acolo plecarea cu opt zile înainte, la prefectura poliției d-ra Haiă Herșcovici (20 a.).

Tot din *Iași* au plecat Marți 17 Februarie vre-o *zece familii* spre America—după cum zice „Liberalul“ de la 18 Februarie—ear familia vechiului împărțitor de scrisori, *Sauber*, compusă din 12 persoane a emigrat spre Palestina la colonia Samarin unde se stabilesc Israelitii-români.“

Din *București* au plecat zece familii evreiești. Ziarul „Epoca“ anunțând aceasta și permițându’și a spune câte-va cuvinte malițioase—ca să nu spunem mai mult—la adresa Evreilor, a fost stigmatizată prin câte-va cuvinte bine simțite din partea ziarului „Rumänischer Lloyd“ din 10 Febr. trecut—lucru ce face onoare redactorilor ziarului german.

* * *

Mișcarea populațiunei. „Monitorul Comunal“ al orașului *București* arată că în luna *Ianuarie* s’au născut 525 de copii dintre cari 67 *Israeliti*, și au murit 48, dintre cari 37 *israeliti*.

* * *

Mișcarea populației orașului Focșani pe luna *Ianuarie* a. c.:

Născuți : 35 ortodocși, 1 armean, 14 Evreii. Total 50.

Morți : 50 ortodocși, 6 armeni, 5 catolici, 13 Evreii. Total 74

Căsătoriti : 19 Ortod. 1 armean, 2 catolici și 2 Evrei. Total 74.

Divorțați : 2 ortodocși, 1 Evreu.

* * *

Din *Dermănești*, județul *Bacău*, aflăm că cele șase familii *Israelite*, stabilite acolo, dar amenințate luna trecută cu isgonirea, au fost înștiințate că nu trebuie să părăsească satul, ci pot să mai șază acolo până la un al doilea ordin al d-lui prefect.

* * *

Balul dat în salonul „Apollo“ din „Turnu-Severin“ în folosul elevilor săraci fără osebite de religiune, a avut un succes strălucit, strângându-se suma de 1214 fr. 50 b. M. S. Regele a donat 100 fr

* * *

Balurile de binefacere din Moinești. După comunicările corespondentului nostru am publicat în No. trecut că balul dat la 25 *Ianuarie* c. prin inițiativa societăței „Zion“ din *Moinești* a avut un produs net de 851 lei 45 bani. La acea ocaziune am mai amintit că balul ântâu dat la 17 *Ianuarie* c. a produs numai 350 lei și nu 500 lei, după cum a fost publicat pîntr’un ziar german din *Capitală*.

Relațiunea noastră nu era tocmai exactă, întru atâtea că primul bal a produs în realitate tot 500 lei, socotindu-i-se și cei 6¹/₂ stîneni de lemne, dăruite de cunoscutul filantrop d. Theiler și împărțite printre săraci prin comitetul acestui bal. Aceasta ne adeverește și venerabilul rabin din *Moinești* d. Ghedalie.

Rectificând cele relatate de noi în rândul trecut nu ne putem opri a ruga pe onor. noștri corespondenți din provincie, să bine-

voiască a fi cât se poate de scrupuloși în comunicările lor către redacție, iar pe de altă parte apelăm la persoanele, cari se cred atinși prin unele omisiuni ori arătări greșite, dar nici de cum rânduivoitoare, să fie mai puțin aspri, să judece mai calm.

În provincii, mai cu seamă în localitățile celor mici, concetățenii au nevoie de a se întâlni mai des unii cu alții, și deci ar fi bine ca să existe armonia cea mai complectă.

* * *

Tot cu acest prilej publicăm aci adresa primarului din Moinești către d. S. Biruberg pentru primirea sumei de 100 fr. dați pentru a se împărți săracilor :

Primăria Comunei Moinești
No. 291 1887 Fevruarie 6|18

Domnule

Suma de una sută lei depusă de D-voastră cu petiția înregistrată la No. 160 din 29 Ianuarie expirat anul corent împărțindu-se săracilor am onoare a vă aduce mulțumirile mele.

Primiți vă rng asigurarea osebitei mlle considerațiun;

Primar: *G. Efstatiade.* Secretar; *J. Macarescu.*

* * *

M. S. Regina a împărțit ajutoare prin d-na Zoe Dimancea la familii cari au suferit pierderi prin incendiul de la biserica albă. D. Berner, israelit, vopsitor, care nu a scăpat nimic din foc, rămânând în lipsă cu soție și doi copii, a primit 100 fr.

* * *

Societatea „Cremieux“ din *Braila* a votat o subvenție anuală de 100 de fr. societăței istorice „Iuliu Barasch“.

* * *

Societatea istorică „Iuliu Barasch“ merge progresând spre realizarea scopului ei ; numărul membrilor activi ce se silesc a da concurs societăței devine din ce în ce mai mare. Comitetul societăței a primit în urma adunării generale, estrageri din opere și ziare vechi, acte și copii de acte importante și numeroase de la domni *Dr. M. Gaster* (Londra) *M. Braunstein* (Iași) extrase de 122 pg. *A. D. Biruberg* (Bacău), copie complectă a două *Linkese* vechi ; *Isr. Schapira* (Ploești). Prin intermediul d-lui Schapira, Societatea istorică a dobândit de la d. *Avram Morgenstern* (Ploești) 45 acte și două broșuri privitoare la Comunitatea din București ; d. *Moise Guttmann* (București) a dăruit Societăței un *Pinkes* a primei societăți „Ghemileth Hasadim“ și numeroase acte de

la societăți israelite desființate. D-nii frați *Șaraga* (Iași) au dăruit o brosură „Recrutația Israelitenilor“.

Cu această ocazie ne exprimăm satisfacțiunea că societatea prosperă și din punctul de vedere financiar. Mai toți membrii din Capitală și o mare parte din cei din provincie și au achitat deja cotizația pe anul 1887 către societate.

CORESPONDENTA

Botoșani, 11 Februarie 1887

Stimabile Domn Redactor,

La 1 Februarie c. a onorat Eminentia Sa Mitropolitul primat a onorat cu visita sa orașul nostru, îndeplinindu-și una din cele mai sfinte datorii ale omului, adică spre a vedea pe venerabila sa mumă. Din cauză că P. S. S. a plecat după o scurtă ședere în Botoșani, nu 'mi era dat să 'i presint personal felicitările mele împreună cu poezie ebraică compusă cu această ocazie¹⁾; deci i-am trimis la București felicitările mele, la care am avut onoarea de a primi răspunsul de mai jos.

Cu acest prilej vă mai comunic că la 15 Ianuarie c. am fost numit profesor de religie și pentru clasele primare de aici prin d. ministru de culte și de Instrucțiune publică, dar totul e iluzoriu, de vreme ce peste 300 elevi și eleve de religie mozaică urmează învățământul religiei ortodoxe. Școală comunală Israelită nu avem, și ast-fel copiii noștri rămân fără cunoștința religiei noastre. E regretabil că părinții acestor elevi nu se gândesc la relele consecințe ale unei asemenea creșteri.

Priimiți încredințarea distinsei mele considerațiuni.

Hillel Kahane.

Iată felicitarea :

Botoșani 2 Februarie 1887

Înalt Prea Sfinte!

„Bine cuvântat fie, cel ce vine în numele lui Dumnezeu (Psalmi 118 v. 26).

„Bine cuvântat vei fi tu când vei intra și bine cuvântat vei eși (Deuteronom, XXVIII v. 6).

Cu citatele sf. scripturi salut sosirea Eminentei voastre, și de

---

1) Regretăm foarte mult, că din lipsa de litere ebraice în tipografia în care apare „Revista Israelită“, nu putem publica în original aceasta frumoasă poezie a iubitului și stimatului nostru amic d. Hillel Kahane.

oare ce și eu aparțin acelei seminții preotești, care este chemată spre a bine cuvânta (Numeri VI. v. 23), vă exprim cele mai vii ale mele dorinți, ca Dumnezeu să vă susțină la înălțimea misiunii, pentru care sunteți chemați, mulți ani în deplină sănătate corporală și sufletească, pentru pacea și prosperarea țerei și a fiilor ei.

Tot-o dată îmi permit a vă remite alăturatul sonet compus spre salutarea sosirii voastre și opul „Gelilot Haarez“ unic în literatură Ebraică.

Sfârșesc cu cuvintele sf. scripturi :

„Și Dumnezeu era cu Iosif și era om carele prospera întru toate (Moise I. c. 39 v. 2).

Sunt cu cel mai profund respect al Eminentei voastre serv.

Hillel Kahane

Profesor de religiune mosaică

I. P. S. S. Mitropolitul primat a respuns în termenii următori:
Cabinetul Mitropolitului Primat

Mult Stimate Domnule Profesor!

Vă mulțumesc călduros pentru frumoasele cuvinte ce mi adresați prin scrisoarea Domniei voastre din 2 Februarie curent, cu atât mai mult, cu cât ați avut deosebita dragoste de a mă vedea chiar personal. Regret că nu s'a putut întâmpla aceasta, din cauza reîntoarcerii mele la București. La rândul meu, rog pe Dumnezeu să vă resplătească dragostea.

Mulțumindu-vă iarăși călduros pentru darul „Geliloth Haarez“ ce mi faceți. Dorindu-vă tot binele, sunt al Domniei voastre de tot binele doritor.

Iosif Mitropolit Primat

1887 Februarie 5 București

CRONICA EXTERNA

Austro-Ungaria.

Viena. Societatea pentru ajutorarea studenților Israeliti, înființată de doamna *Ida Barber*, a dat de curând o reprezentatie teatrală sub dirijarea personală a vestitului compositor *Iohann Strauss*, care a avut un produs net de 3000 florini.

— Comunitatea Israelita a publicat un concurs pentru compunerea de bune cărți didactice. Premiul principal pentru cel mai bun manual de istoria Evreilor e de 4,000 mărci, cel secundar 600 m;

pentru manualul de religione Mosaică premiul principal e de 3,000 mărci, iar cel secundar de 400 mărci.

— Vestitul actor *Adolf de Sonnenthal* i s'a făcut o mare distincțiune: Archiducele Carol Ludovic, fratele Impăratului, și fiul său Archiducele Ferdinand, l'au vizitat de curând și au petrecut la dânsul vr'o 1 $\frac{1}{2}$ ore.

Budapesta. Comunitatea Israelită are două școli de băeți, în care au urmat 653 elevi, iar o școală de fete vizitată de 445 eleve. Instrucțiunea religiei Mosaice au primit 9442 elevi prin diferite școli: ale Statului. Talmud—Thora a fost vizitată de 92 elevi. ¹⁾

Budgetul comunității pe anul 1887 se urcă la cheltueli 235,256 florini, iar la venituri 220,034 flor., deficit 15,222 fl.

— Gratie căldurosului apel făcut de redacțiunea «Magyar-Zsidó Szemle» și în urma stăruintelor d-lui Dr. M. Beck, care a vizitat deja în două rânduri cu ocazia petrecerei sale la băile din Elöpaták Comunitatea de prozeliti din *Bözöd-Ujfalú*, s'au strins până acuma pentru această Comunitate unica în felul ei, suma de 1089 florini.

Germania.

Berlin. Comunitatea Israelită a numărat la 1861, 18,953 Evrei, în anul 1871 deja 36,015, urcându-se la 1885 la 64,356 Evrei.

München. Văduva industriașului *Kron* a dăruit 139,000 mărci în folosul săracilor, hotărînd ca jumătatea dobînzilor anuale să se împartă printre sērmani Evrei, iar cea-l-altă jumătate prin cei creștini.

Franța.

Paris. De curând *Abbé Tremmont* a tinut o predică bine simțită la biserică mare de la Sf. Philippe du Roul în contra pamfletarului *Drumont*. Oratorul a biciuit cu mult spirit minciunile și calomniile smintitului antisemit.

— Jurnalul oficial comunică, că directorul ajutorărei publice a primit de la d. A. I. Sern et Comp. suma de 3,000 fr. pentru sērmanii diu Paris, de la d. Reine et Comp. suma de 5,000 franci pentru același scop.

— Operile următoare s'au presintat Academiei inscripțiunilor în ședința sa de la 21 Ianuarie c :

„*Un cerc savant*“ de d. *Isaac Uri*, Dr. în litere ; «Catalog sumar al museului de anticități naționale», de d. *Salomon Reinach* ; o notiță biografică asupra eminentului orientalist, fostul profesor al lui *Salomon Munck*, *Silvestre de Sacy*, de *Hartwig Derembourg*, profesor de limbele orientale.

Italia.

Roma. La 15 Ianuarie c. s'a inaugurat «Collegio Rabbिनico Italiano». D. *Samuel Alatri* ținu primul discurs. Cei doi profesori ai

¹⁾ Recomandăm studiul acestor cifre comunității Israelite din *Botoșani* cât și celor-l-alte comunități din țară.

seminariului, d. *M. Sorani* și dr. *M. Ehrenreich* au vorbit despre scopul și importanța Institutului.

Fondurile Seminariului, create prin dări vo/untarie, se urcă la 150,000 lire.

Turcia.

Creta. Guvernorul general al acestei insule a rugat, sunt acum două ani, guvernul italian să i recomande pe un inginer capabil, ca să conducă lucrările publice. Acesta a ales pe coreligionarul nostru, cavalerul *Raymond Rava* din Modena. La începutul lunii Decembrie tr. părăsi Rava postul, terminându-se lucrările, spre a se întoarce în patria'i. Ziarele tuturilor partidelor cât și guvernorul în raportul seǘ către Cameră laudă peste măsură meritele importante ce 'și le-a dobândit acest bărbat pentru țară, nu numai în funcțiunea sa, ci și prin aceea că a contribuit puternic la dezvoltarea instrucțiunii publice prin ajutoarele sale însemnate oferite școlilor superioare.

ȘTIINȚA, LITERATURA ȘI BIBLIOGRAFIA

COMUNITATEA DIN ROMAN

Descriere Istorică de d-nu Iosef Kaufmann (*Piatra*)

(Urmare)

Câți-va ani mai târziu s'au reînceput tânguiri din partea târgoveților, dând naștere la diferite procese, cari durară până în anul 1846, când Comunitatea fu silită de Eforia orașului Roman, a înființa un alt Cimitir—cel nou,—și să închiză pe cel vechiu.

Epitropia Culturii Israilit a cumpărat deci trei-zeci de prăjini loc pentru cimitirul cel nou.

Dăm aci copia actului de cumpărare care se află în păstrarea d lui *Aba Abram*:

„*Comisia strângătoare banilor târgului Roman spre cumpărătura moșiei schimbătoare cu sfânta Episcopia 1846, Iulie 28 zile. Lei 45, adică patru-zeci și cinci lei au plătit Domnia-lor Epitropii nației Evriești pentru 30 prăjini loc țenterimul acestei nației cu căsuța de alături din jos sub No. 223,225 a cărței economicești din 1818 potrivit ai analogiei făcută de adunarea plenipotentților târgului și statornicit prin jurnalul de la 14 Decembre 1844 în chibzuință că darea bezmenului ce au avuto arătatul loc până acum are să răspundă odată pe 20 ani. Drept aceea spre a deverire i saǘ dat aceasta cu iscăliturile noastre și aceste a comisie. Secretar; *Mavrodin* (L. S.) No. 1018.*

Iscăliți: *Petrovič Kâr-serdar, Gh. Neculai Stolnic*“.

Acest loc fiind insuficient pentru un cimitir într'un oraș ca Roman, Comunitatea fu nevoită a mai cumpăra în anul 1849 încă 200 prăjini loc, lângă cel cumpărat la 1846, cu condițiunea să se plătească bezmenul pe 20 ani înainte. Ambele aceste locuri apropiate unul de altul constituie noul cimitir de astăzi. Reproducem aci copia și după acest act de cumpărare care se află în posesiunea d-lui Aba Abram :

„Comisia strângătoare banilor târgului Roman, spre cumpărare „moșiei schimbătoare cu sfânta Episcopie 1849, Mai în 28 zile. „600 lei, adevă șeaze sute lei au plătit breasla Ebraică acestui „târg pe 200 prăjini locul îngropărei a morților lor, dat din emansul târgului pe locul de sat potrivit analogiei făcută de adunare „prin plenipotenți lor târgului de la 14 Dekembrie 1844, în chibzuință cu darea bezmenului, cea ce i s'ar cuveni pentru arătatul „loc, anual să răspundă odată pentru 20 ani.“

„Drept acea spre adevărare i saū dat aceasta cu iscăliturile mădularilor și pecetea Comisiei.“

„(L. S.)—„Iscăliți : Gedeon Eremonach ; Ion Petrovič Căminar ; Ion Neamțu postelnic, și Const. Laurmanii“.

În anul 1849, în urma mai multor trăgăniri Cimitirul vechiū fu definitiv părăsit rămânând numai cel nou. În anul 1866 Primăria locală ceru din partea Comunității relațiunii, actele etc. despre ambele Cimitire. Epitropia Comunității reprezentată prin d. Aba Abram și alții, au prezentat Primăriei un hrisov vechiū despre Cimitir—hrisov, care doi ani mai târziu—la 1868—a fost ars. Ei au alăturat „Oficiul domnesc“ de la 1825 citat mai sus, și câte-va acte din anii 1846 și 1849 etc. Primarul Fundăcescu însă, n'a voit să le recunoască locul cimitirului vechiū ca proprietatea Comunității Israilite, și porunci a se închide Cimitirul vechiū, cu zaplas înalt, după planul format de Primăria, și plantându-l cu arbori. Comunitatea conform cererei Primăriei a executat ordinul construind, zaplasul, și îl plantă cu arbori, de și erau copacii din vechime în număr de aproape 2000.

Privitor la feluritele pricinī iscate între Comunitate și numitul primar pentru cimitirul vechiū se pot citi multe părți interesante, într'un articol al d-lui Aba Abram publicat în „Revista Israelită, Anul I, pag. 237-239 sub titlul de : „Note privitoare la Comunitatea din Roman.“ Dăm și noi aci câte-va relații :

În anul 1870 un preot anume Vasile Brăescu cumpărând niște case vechi în apropierea cimitirului cu preț de 1001 galbeni, și dorind să construiască pe locul lor noi zidiri, dar neplăcându-i cimi-

tirul care era în fața locuințelor, începu să stăruiască pe lângă Primăria pentru desființarea *cu totul* a cimitirului, chemând și pe fiul său Costin Brăescu ce era pe atunci prefect la Galați și în unire cu primarul Fundăcescu au lucrat pe lângă Ministerul, zicând că locul cimitirului ar fi fost din trupul locului bisericeii S-ții Arhanghel, că pe locul cimitirului au păscut vite, că înăuntrul cimitirului era o cârciumă, că are un aspect sălbatic, și multe altele de acest fel.

La 19 Aprilie 1872, pe la orele 3 de dimineață un corp de doboranți și pompierii cu primarul Mihai Fundăcescu în frunte, se îndreptară spre vechiul cimitir unde au sfărâmat zaplasul, petrele mormântale, au tăiat și desgropat arborii, nimicind și clădirile.

A doua-zi Evreii au văzut cu durere oasele strămoșilor desgropate și asvêrlite în drum, și găsiră așezate cruci pe mormintele rabinilor. (Vezi și cartea „Masa Dimon“ de *Un anonim* „publicată în anul 1872, editura d-lui M. Șender în Czernowitz, Tipografia M. F. Poremba). Imediat Comunitatea a adresa două telegrame d-lui Ministru de Interne în cari s'au plâns de ilegalitățile comise de primarul Fundăcescu. Ei i s'au mai adresat cu câți-va ani mai înainte, la 1867 atât ministrului cât și d-lui prefect în mai multe rânduri, ca să li se deie voie a îngrađi cimitirul din nou și ca să fie despăgubiți de daunele suferite; toate fură însă în zadar fără să li se facă dreptate.

După săvêrsirea acestor fapte, Ministerul a disolvat ce'i drept Consiliul Comunal și a depărtat pe Fundăcescu din orî-ce funcție, Comunitatea însă n'a fost despăgubită și cimitirul a rămas un loc public neingrađit, servind drept maidan, iar pe de altă parte s'a făcut o șosea folosindu-se de acest loc megieșii creștini cărora li s'au lărgit ogrăzile. Comunitatea a perdut procesul intentat Primăriei la Jude de Pace, cât și recursul la Curtea de Casație, cheltuind cu această ocazie două mii de franci. După destituirea lui Fundăcescu, acesta publică o broșură în care calomniă și batjocori pe Evreii din Roman. Comunitatea adresă atunci Ministerului o telegramă în ziua de 2 Maiu 1872, în care se disculpă de ponegri-rile coprinse în broșura lui Fundăcescu, dovedind că toate cele coprinse într'ansa, sunt neîntemeiate.

În acest cimitir erau îngropați mai mulți rabinî, între cari și un *Maghid* vestit, a cărei piatră mormântală era datată de 150 ani; pe mormântul său era o frumoasă căsuță de piatră cu un acoperământ de cărămizi colorate. Înăuntru ardea o candelă cu unt de lemn adus anume din Palestina.

Aci cred de cuviință a releva că d. Lupu Davidovici, președintele societății „Chevra-Chedoșe“ în urma dărămării și desființării Cimitirului vechiu, a scos oasele dintrânsul, îngropându-le în Cimitirul cel nou. (Va urma).

COMUNICĂRILE SOCIETĂȚII ISTORICE IULIU BARASCH

XIV.

Extrase din ziarul semi-oficial „Vestitorul Românesc“ din 1847.

Davicion Bally mulțumește sub comisarului Stănescu pentru ajutorul grabnic ce-i a procurat când, mergând în trăsură i s'au făcut de o dată rău. Oferă 900 lei pentru incendiați.

Domnule Redactor. Marți la 10 ceasuri dimineata suindu-mă în trăsură ca să mă duc la trebuințami, m'am pomenit cu o lovitură de durere în tot trupu'mi. Grija de a nu'mi tulbura nevasta și copiii, mă făcu să las a eși trăsura din curte cu nădejde că mi se vor alina durerile, dar din nenorocire mai târziu mă aflaiu și mai rău în cât nu'mi mai puteam cârmui trupul.

D. Supt-comisar al despărțirii Pitaru Stănescu, carele din întâmplare se afla trecând p'aci c'un dorobanț, alergă îndată într'ajutoru'mi, indemnând și pe alți creștini a urma pildei lui; mă luară pe mâini, mă puseră într'o casă, și D. Stănescu alergă după bărbier și tot-de-o-dată dete și de veste și la Comisie și veniră într'o clipă D. Comisarul și Doctorul văpseli D. Alexandridis prin stăruirea căroră în puține minute mă văzui desleșinat și în stare bună.

Pătruns de cel mai viu sentiment de recunoștință către persoanele sus însemnate, și mai ales către D. Pitarul Stănescu, carele în această împrejurare, aū fost pentru mine un ânger izbăvitor, viu a te ruga, Domnule Redactor să bine voești a trece în foaie Dumitale această a mea declarație de recunoștință; și tot de o dată bine-voește a priimi și lei noă sute în ajutorul celor nenorociți prin focul întâmplat la 23 Martie.

D. Frati Davicioiū (Davicion Bally).

NOTĂ. Anul 11-lea, 1847. No. 33 Marți 29 Aprilie.

*

Act oficial. *Dr. I. Barasch medic de carantină la Călărași demisionând, se numește medic al județului Dolj.*

Noi Gheorghie Dimitrie Bibescu VV. Cu mila lui Dumnezeu domn și stăpânitor a toată țara Românească.

Către departamentul trebilor din năuntru. Văzând Domnia Noastră raportul d-lui Marelui Vornic din năuntru și general Enspector a carantinelor cu No. 1086, pe lângă care ni s'au înfățișat în copie jurnalul Statului comitetului încheiat ia 10 ale următoarel luni.

Luând în băgare de seamă chibzuirea arătată prin acel jurnal de a se orânduia la județul *Dolj*, doctor în locul patronului Foct ce ș'au dat demisia, cel de la carantina Călărașii doctor de medicină *Baraș*, iar în locul acestuia, magistrul în chirurgie Carol Clain.....

NOTA. Extrasele se datoresc d-lui *A. Lazarovici*, student. Copiile sunt făcute după exemplarele d-lui *P. Ispirescu*, cari nu sunt complete.—1) din anul 1845 lipsesc No. 2, 19, 27, 28, 29, 51, 54, 55, 56, 73, 74, 77, 80, 81, 96, 98, 99, 101 —2) din 1846 lipsesc 4, 33, 35, 63, 75. 76, 100 —3) din 1847 lipsesc 8, 7, 55—75, 76—87. 88—98, 99, 101. Fiecare an are câte 102 numere.

XV

Un hrisov inedit de Ia 1783.

Aleksandru Ion Mavrocordat recunoaște ca reprezentat a lui Naftuli Hahambașa la Botoșani pe Rabinul Marcu a lui Simon. I va încasa veniturile, va dirigi și judeca în numele lui, după obiceiurile legii evrești.

Noi Aleksandru Ion Mavrocordat Voevod Boj. Mil. Gospod Z. Moldaviei.

Scrie domnia mia la toți jidovii câți vă aflați în târgul Botoșani, vă facem știire, că prin alegerea lui *Naftuli Haham-Baș*, că este mai mare peste toată țara Moldovei, și am făcut *Vechil Haham* acolo pe *Marcu*, feciorul lui *Simon*, căruia i s'a dat voe prin cartea domniei mele, ca se aibă a căuta și cerceta toate veniturile Hahamului; adică să'i dee tot jidovul Casarū câte un leu după obiceiū, și pentru logodnă, cununie, despărțeni, judecăți, ce vor fi din Sinagoga jidovască, și altele câte sunt obiceiuite a le căuta Hahamul după rânduiala legii jidovești; toate să le așeze, și după cum se va cădea, și a le da dreptate.

Care *Vechil hahamul* viind acolo, se căuțați se'i dați ascultare, și se'l cunoașteți a fi lui de cinste întru voi. Iar fiind vre-unii împotrivorii poruncii Domniei mele, Domnia sa Domnului Vornicul de Botoșani, de la unii ca acei se împliniți venitul lui *Baș-haham* după *Hrisovul* Domniei mele, ce este la mâna lui *Baș-haham*. Acestea poruncim.

Io Alexandru Ion Mavrocordat.

1783, Sept. 2.

Nota.—Originalul acestui act se află în posesiunea d-lui membru activ *Bern. Hildebrandt* din Hârlău, care ne-a trimis o copie exactă.

XVI.

UN ACT INEDIT DE LA 1832.

Bilet de patentă de comerciant a lui Avramică Iambaș chacham bașa sin Șmil.

„Sfatul administrativ al Principatului Moldovei.—Patentă pentru nequșitorii de stară a doua.

Avramică Iambaș chachan bașa sin Șmil din Ceastia a patra ținutul Botoșeni nequșitorii fiind decis a doua stare, are toată voia și slobozenie a nequșitori cu deredicată și cu amănunta numai în lăuntru țării fără vre o oprire, asemenea și de a dobândi fără sminteală toate drepturile legiuite pentru asemenea nequșitor de stară a două, plătind la visteria țării chotărâta somă pe patentă de stară a doua una sută douăzeci lei pe an: și osăbit doesprezece lei zăcuială pe dară sa, va mai da pe tot annul la casa munșipalitate din oraș Botoșeni: deci spre a fi știut și spre a se cunoște dreptățele stărei seale de cătră dregătoriile locului, i sau dat această patentă adeverită cu iscălitură Dumiseale vel-vist, să încredințată cu pecetea sfatului Administrativ“.

(Iscălitura nedescifr.) L. S. *Eșin 1832 Iulie 28.*

NOTĂ. Acest bilet e tipărit, și cu câte-va împliniri de mână. Posesorul originalului e d. Herm. Fenster din Fălticeni. — Comunicat de d. m. activ *Iosef Kaufmann* din Piatra.

V A R I E T A T I

Români în fruntea unei colonii româno-izraelită. Citim în *Buk. Tagblatt*: A trecut anul de când doi funcționari români, cari își perduseră postul, au părăsit Iași împreună cu o trupă de emigranți Evrei imbarcându-se pentru America. Sosiți acolo, ei nu s'au despărțit de Evreii, ei au peregrinat cu aceștia în afunzimea apusului, unde li s'au oferit o bucată de pământ. Aci românii fură tratați cu cea mai mare considerație; ba încă evreii au luat hotărârea a declara limba română de oficială în colonia fondată de dânșii, și s'au ținut strict de această hotărâre, ear cei doi români au fost aleși de primari ai acestei colonii constătătoare numai din evrei; ei represintă deci puterea supremă și decisiunile lor se respectează și se urmează.“

SUMARUL REVISTELOR

„Gazeta Săteanului“ (Râmnicu-Sărat) dela 20 Februarie 1887 cuprinde :

Rânduri pierdute. *Ulise Cariadi*.—Curățitul semințelor : *C. C. D.*—Lista speciilor cunoscute și descrise din familia Antilopelor : *M. Huet*.—Câte-va povește către săteni : *I. St. Furtună*.—Insecte folositoare și cele stricătoare. *C. C. D.*—Cea mai nouă Tulumbă, pompa Hamkeye : *T. Velther*.—Cronica, copie după natură : *Lixr*.—Din țară, sciri din Viena.—Miscelanea.

„Economia Națională“ No, 6 de la 9 Februarie 1887 cuprinde :
Tratatul de comerț cu România în Camera Ungară.—Cestiunea veterinară în resbelul vamal cu Romania.—Zăpada și iarna actuală.—Cultura tutunului în Turcia.—Banca națională.—Observații meteorologice.

„Școala și familia“ (Brașov) dela 15 (27) Februarie 1887 cuprinde :

Ce să nu citească și ce să citească copii noștri.—Cugetări din praxa educației.—Stupăritul.—Un cuvânt asupra grădinilor de copii.—Fabule.—Recenzie.

„Țara Nouă“ No. 12 din Ianuarie 1887 cuprinde :

Ceva din Didactică de M. Popescu.—*Românii Macedonenii*.—*Democrațiile și instrucția publică*; Democr. și armata; Democr. și funcțiunile publice trad. de I. N. P.—*Limba str'aușească*, versuri.—*Cântarea intrării în școală*, poezie de I. Nenițescu.—*Prepararea pedagogică a profesorilor în Germania*.—Din ale 'umei.

A V I S

Rugăm pe abonații noștri să se grăbească a ne achita abonamentul. Mijlocul cel mai simplu este un mandat postal adresat : «Redacțiunei «Revistei Israelite», strada Mircea-Vodă No. 12.

COLECȚIUNEA ANULUI I

„REVISTEI ISRAELITE“

un volum de aproape 800 de pagini conținând articole privitoare la situația Evreilor, recenzii, acte istorice, și diverse alte notițe importante, se găsește de vânzare la administrațiunea «*Revistei*» cu prețul de 14 l. n.

CHESTIUNEA ISRAELITA

DUPA DOSARUL PROCESULUI «ROHLING-BLOCH»

de **Dr. IOSEPH KOPP**

Tradusa de d-nu S. I. GROSSMAN (Iași)

Prețul unei broșuri este 2 lei. n.—Se poate procura la Tipo-litografia H. Goldner—Iași.

Populär-Wissenschaftliche *Monatsblätter*, zur Belehrung aber das Judenthum für Gebildete aller Confessionen, Organ des Mendelssohn-Vereins in Frankfurt a. M., herausgegeben von *Dr. Adolf rüll*, Preis 6 Mk. — 3 fl. ö. W. — 2 Rubel, u. Frühere Jahrgänge kosten 4 Mk.

UN PROFESOR din școala „Jacob și Carolina Löbel“ dispunând de câte-va ore libere pe zi aduce spre cunoștința părinților, cari vor să mediteze copii lor în limbele ebraică și germană. Asemenez primește copii interni când pe lângă meditație vor primi educațiunea cea mai bună după regulile pedagogiei moderne.

A se adresa la redacțiunea acestui ziar.

Un student dispunând de câte-va ore libere pe zi, caută o meditație de clasele primare sau liceale. A se adresa la redacțiunea acestei Reviste pe adresa: *Xenofon*